

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 ianuarie 2021

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

judecători

mun. Chișinău

DIACONU Iurie

CATAN Liliana

GUZUN Ion

STRATULAT Galina

CRAIU Nicolae

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul AMIHALACHIOAIE Gheorghe, în numele inculpatului MOLDOVEANU Andrei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 07 mai 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

MOLDOVEANU Andrei XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.01.2014 – 07.05.2018;

Instanța de apel: 06.06.2018 – 27.02.2019 și 02.06.2020-23.06.2020;

Instanța de recurs: 10.06.2019 – 13.08.2019 și 22.10.2020-26.01.2021;

Instanța de recurs în anulare: 23.10.2019-12.03.2020.

Asupra recursul ordinar declarat, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din 07 mai 2018 MOLDOVEANU Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod Penal și condamnat la amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentul a 16000 (șaisprezece mii lei).

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Prima instanță a constatat că:

✓ MOLDOVEANU Andrei la 23.08.2013 aproximativ la 21:30, aflându-se pe str. Doina, 185, intersecție cu str. Socoleni, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică și având un comportament inadecvat, conștientizând că colaboratorul de poliție RUHLIN Vladimir, împreună cu alți colaboratori de poliție prezenți la fața locului, își îndeplinesc obligațiunile de serviciu, îndreptate spre curmarea acțiunilor sale ilegale, a refuzat categoric să-i urmeze la IP Râșcani al DP, mun. Chișinău, pentru a face explicații și în continuare, urmărind scopul sistării activității acestora, i-a numit cu cuvinte necenzurate, după care a aplicat violența fizică în privința colaboratorului de poliție RUHLIN Vladimir, manifestată prin lovituri cu pumnii peste corp și mâini, în rezultatul căreia conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2231/D, din 19.11.2013, i-a cauzat

acestui edem moderat a mâinii drepte, care în baza criteriilor medicale a fost calificată ca vătămare corporală ușoară cât și alte leziuni corporale.

Aceste acțiuni ale inculpatului au fost încadrate în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal – *aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu sau schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violență.*

✓ Vinovăția lui MOLDOVEANU Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal nu a fost demonstrată.

3. Împotriva sentinței apel au declarat procurorul PAVLOVSCHI Octavian și avocatul CĂPĂȚÎNĂ Ion, în numele inculpatului.

Procurorul prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care MOLDOVEANU Andrei să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal și să fie condamnat la închisoare pe termen de 4 ani 6 luni, în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă să fie admisă și să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate 1000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și material.

În motivarea cerințelor apelantul a invocat următoarele că:

- a fost făcută o greșită calificare a acțiunilor inculpatului;

- pedeapsa stabilită este una prea blândă, or inculpatul anterior a fost cercetat penal și condamnat în mai multe cauze penale, iar pedepsele neprivative de libertate și pedepsele cu suspendarea executării pedepsei aplicate în cauzele penale anterioare nu au fost suficiente pentru reeducarea inculpatului.

Avocatul în apelul declarat a invocat că inculpatul vina nu a recunoscut și se declara nevinovat de cele incriminate, cu partea vătămată nefiind cunoscut până la conflict. Nu ține minte cu exactitate toate circumstanțele, dar careva agresiuni fizice asupra colaboratorii de poliție nu a aplicat.

Ținând cont de acestea, prima instanță greșit a constatat faptul că este neîntemeiată referirea avocatului la faptul că la baza sentinței de condamnare nu poate fi pus raportul de expertiză medico-legală, conform concluziei căruia vătămarile corporale au fost depistate la o altă persoană și nu la partea vătămată.

Drept urmare, se solicită casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, iar în situația în care se va ajunge la concluzia de vinovăție, atunci urmează a fi încetat procesul penal în baza art. 60 Cod penal, or infracțiunea prevăzută de art. 349 alin. (1¹) Cod penal se atribuie la categoria celor mai puțin grave și din data săvârșirii presupusei infracțiuni până la momentul au expirat termenii de prescripție de tragere la răspundere penală.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, a fost respins ca nefondat apelul avocatului și admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

MOLDOVEANU Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal la închisoare pe un termen de 4 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă și dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a 5000 lei cu titlul de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că:

✓ a luat toate măsurile oferite de legislația procesual penală, în vederea informării inculpatului despre data, ora și locul examinării pricinii în ordine de apel, iar în concluzie sa determinat că, acesta fiind familiarizat cu procedurile declanșate în privința sa, a optat pentru a nu se prezenta în fața instanței și a se ascunde de la prezentare, acceptând să fie apărat exclusiv doar de avocat;

✓ prima instanță în mod eronat a constatat necesitatea recalificării acțiunilor inculpatului de la art. 349 al. (2) lit. a) Cod penal la art. 349 alin. (1¹) Cod penal, fiind incorect aplicate prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, dându-se o apreciere improprie probelor din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor;

✓ MOLDOVEANU Andrei, la 23 august 2013 aproximativ la 21:30, aflându-se pe str. Doina 185, intersecție cu str. Socoleni, fiind în stare de ebrietate alcoolică și având un comportament inadecvat, conștientizând că, angajatul poliției RUHLIN Vladimir, împreună cu alți angajați ai poliției prezenți la fața locului, își îndeplinesc obligațiunile de serviciu, îndreptate spre curmarea acțiunilor sale ilegale, a refuzat categoric să-i urmeze la IP Râșcani al DP, mun. Chișinău, pentru a face explicații.

În continuare, urmărind scopul sistării activității acestora, i-a numit cu cuvinte necenzurate, după care a aplicat violența fizică în privința colaboratorului de poliție RUHLIN Vladimir, manifestată prin lovituri cu pumnii peste corp și mâini, în rezultatul cărui fapt, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2231/D, din 19.11.2013 i-a cauzat acestuia edem moderat a mâinii drepte, care în baza criteriilor medicale a fost calificată ca vătămare corporală ușoară, ceea ce constituie violență periculoasă pentru viața și sănătatea acestuia.

Aceste acțiuni au fost încadrate în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal – *aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu sau schimbării caracterului ei în interesele celui care aplică violența;*

✓ în pofida faptului că, inculpatul nu a recunoscut vina (*declarațiile fiind apreciate critic deoarece nu coroborează cu celelalte probe și versiunea înaintată este o metodă de apărare aleasă de către inculpat în scop de a se eschiva de la răspunderea și pedeapsa penală pentru fapta comisă*), vinovăția acestuia a fost dovedită prin: declarațiile părții vătămate, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23.08.2013, plângerea victimei, raportul de expertiză medico-legală nr. 2231/D din 23 august 2013, declarațiile martorilor STRUJUC Stanislav, SAREV Valeriu, BUCUR Valeriu, CUJBA Dumitru, înștiințarea 903, declarațiile învinuitului, certificatul Dispensarului republican de narcologie, încheierea de anunțare în căutare, informația privind intentarea dosarului de căutare și ordonanța privind modificarea învinuirii în sensul agravării.

La stabilirea categoriei și quantumului măsurii de pedeapsă s-au invocat prevederile art. 75 Cod penal și reieșind din gravitatea infracțiunii săvârșite și

personalitatea inculpatului, care anterior a fost judeca și este consumator de substanțe narcotice, s-a considerat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate va fi atins prin stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de 4 ani, în penitenciar de tip semiînchis;

✓ acțiunea civilă este întemeiată, întrucât actele și lucrările pricinii atestă faptul că, partea vătămată în prima instanță s-a constituit ca și parte civilă, formulând în acest sens acțiune civilă în procesul penal, prin care a solicitat încasarea din contul inculpatului 10000 lei cu titlul de prejudiciu material.

5. Decizia a fost atacată cu recurs ordinar de avocatul CĂPĂȚÎNĂ Ion, în numele inculpatului, prin care, invocând în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței și a deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui MOLDOVEANU Andrei, deoarece vătămarilor corporale depistate la partea vătămată li s-a atribuit categoria de ușoare (*raportului de expertiză medico-legală nr. 2231/D din 19.11.2013*).

6. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 august 2019, a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar.

6.1 În argumentarea soluției instanța de recurs ordinar a menționat că, analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept invocate acestea nu și-au găsit confirmare.

Recurentul, de fapt, și-a exprimat dezacordul cu aprecierea probelor înfăptuită de către instanța de apel, însă dezacordul părții cu reaprecierea probelor oferită de către o instanță de judecată, nu reprezintă temeii separat de casare de deciziei atacate și nu poate completa sau susține temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

S-a concluzionat și că, în speță, nu este incident nici temeiului prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, lucrările cauzei demonstrând cu prisosință că nu au fost admise erori de instanța de apel, or, ultima clar și explicit în descriptivul deciziei a expus procesul de încadrare juridică a faptelor inculpatului în componența infracțiunii prevăzute la art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, apreciind că vina este demonstrată prin declarațiile părții vătămate, a martorilor și a întreg materialului probator, efectuându-se aprecierea fiecărei probe în parte.

Critica invocată sub aspectul pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală – *faptei săvârșite de către inculpat i s-a dat o încadrare juridică greșită* – de asemenea a fost apreciată ca neîntemeiată, or din toate probele examinate și cercetate de către instanța de apel s-a constatat indubitabil că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, după cum a fost înaintată învinuirea în prima instanță.

7. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs în anulare avocatul AMIHALACHIOAIE Gheorghe, în numele condamnatului, solicitând admiterea recursului, casarea totală a deciziilor, cu dispunerea rejudecării cauzei penale de instanța de apel, în alt complet de judecată, fiindcă:

- în tot conținutul deciziei instanței de apel nu este nici o expunere cu privire la calificarea acțiunilor inculpatului, ceea ce permite de a concluziona că această

decizie este neîntemeiată și lipsită de suport juridic legal, atunci când gravitatea leziunilor corporale a fost stabilită de instanța de apel, fără a indica actul normativ în vigoare, care-i oferă dreptul legal de a aprecia acest grad de pericol ignorând Regulamentul nr.199 din 27.06.2003 de aprecierea medico-legală a gravității vătămării corporale, unde expres este stipulat că aceasta ține de competența expertizei medico-legale;

- instanța de apel și-a depășit atribuțiile, neîntemeiat apreciind gravitatea leziunilor corporale cauzate părții vătămate ca fiind periculoase pentru viața sau sănătatea acestuia, atunci când Regulamentul nr.199 din 27.06.2003 expres prevede că leziunile corporale ușoare nu sunt periculoase pentru viață sau sănătate;

- judecarea apelurilor în lipsa lui MOLDOVEANU Andrei aduce atingere dreptul lui la apărare și la un proces echitabil, or lipsesc datele că inculpatul a fost citat în mod legal și că el a refuzat să se prezinte în instanța de apel sau s-a sustras de la judecată;

- decizia instanței de recurs ordinar nu conține o motivare a afirmației cu privire la gravitatea leziunilor corporale provocate părții vătămate.

8. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 martie 2020 a fost admis recursul în anulare, casate total deciziile și dispusă rejudecarea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată pe motiv că a fost adusă atingere dreptului un proces echitabil, prin faptul că instanța de apel a examina cauza în lipsa lui MOLDOVEANU Andrei și a apărătorului ales de acesta, fără a avea date confirmatoare a renunțării de a compara și a susține cauza în instanță.

Astfel, în ședința de judecată a instanței de apel, președintele ședinței a pus în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpatului care este anunțat în căutare potrivit răspunsului eliberat de către Inspectoratul de poliție Râșcani din 18 februarie 2019 (f.d. 46, vol. II), iar potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 27 februarie 2019, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului și în lipsa avocatului ales cu prezența avocatului care acordă asistența juridică garantată de stat.

Totodată, la data pronunțării deciziei (27 februarie 2019), instanța de apel nu dispunea de date concrete care ar confirma locul aflării inculpatului, iar procurorul contrar normei citate mai sus, n-a prezentat probe verosimile despre locul aflării inculpatului, și precum că acesta se sustrage de la urmărirea penală și de la judecată, astfel, instanța de apel neîntemeiat a decis examinarea cauzei în lipsa inculpatului, care la acel moment se afla în custodia statului, fiind în stare de arest în cadrul unui alt dosar, iar cu o zi înainte și anume 26 februarie 2019, inculpatul a fost prezent la examinarea unei alte cauze în aceeași instanță de apel, fapte, ce se confirmă prin materialele anexate la dosar: scrisorile parvenite de la Inspectoratul de poliție Râșcani din 15 martie 2019 și Instituția Penitenciară nr.13 (f.d.77-78, vol. II), care confirmă, că inculpatul Moldoveanu Andrei se deține în Penitenciarul 13 conform sentinței Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 15 decembrie 2018, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2019 (f.d.163, vol. II).

9. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020 a fost respins ca nefundat apelul avocatului și admis apelul procurorului, casată sentința și

pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care MOLDOVEANU Andrei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 349 alin. (2) lit. a) Cod Penal și condamnat la închisoare pe un termen de 4 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirii cuvenite să se expună instanța civilă.

9.1. Instanța de apel a conchis că prima instanță a constatat în mod eronat necesitatea recalificării acțiunilor inculpatului de la art. 349 alin. (2) lit. a) Cod Penal la art. 349 alin.(1¹) Cod Penal.

În fapt, instanța de apel a constatat că MOLDOVEANU Andrei la 23 august 2013, aproximativ la 21:30, aflându-se pe str. Doina, 185, intersecție cu str. Socoleni, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică și având un comportament inadecvat, conștientizând că, angajatul poliției RUHLIN Vladimir, împreună cu alți angajați ai poliției prezenți la fața locului, își îndeplinesc obligațiunile de serviciu, îndreptate spre curmarea acțiunilor sale ilegale, a refuzat categoric să-i urmeze la IP Râșcani al DP, mun. Chișinău, pentru a face explicații.

În continuare, urmărind scopul sistării activității acestora, i-a numit cu cuvinte necenzurate, după care a aplicat violența fizică în privința colaboratorului de poliție RUHLIN Vladimir, manifestată prin lovituri cu pumnii peste corp și mâini, în rezultatul cărui fapt, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2231 /D, din 19.11.2013 i-a cauzat acestuia edem moderat a mâinii drepte, care în baza criteriilor medicale a fost calificată ca vătămare corporală ușoară, ceea ce constituie violență periculoasă pentru viața și sănătatea acestuia.

În drept, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal – *aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu sau schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența.*

Această constatare a rezultat din audierea inculpatului și a părții vătămate cât și din cercetarea procesului-verbal de cercetare la fața locului din 23.08.2013, plângerea depusă de victimă, raportul de expertiză medico-legală nr. 2231/D din 23 august 2013, declarațiilor martorilor STRUJUC Stanislav, BUCUR Valeriu, CUJBA Dumitru și SAREV Valeriu, înștiințarea 903, declarațiilor învinuitului, certificatului Dispensarului republican de narcologie și ordonanței privind modificarea învinuirii în sensul agravării.

Componenta de infracțiune prevăzută de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, reprezintă o componentă formală și se consideră consumată din momentul aplicării violenței periculoase pentru viața sau sănătate.

Obiectul juridic special al infracțiunii are un caracter multiplu: obiectul juridic principal îl formează relațiile sociale cu privire la autoritatea de stat, sub a cărei egidă acționează persoanele cu funcție de răspundere și persoanele care își îndeplinesc datoria obștească; obiectul juridic secundar îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea psihică (morală) a persoanei.

Victimă a infracțiunii în cauză este, după caz: persoana cu funcție de răspundere sau rudele ei apropiate; persoana care își îndeplinește datoria obștească sau rudele ei apropiate.

Reieșind din dispoziția de la alin. (1) art. 123 Cod penal, persoană cu funcție de răspundere este acea persoană care îndeplinește următoarele trei condiții: 1) este o persoană căreia i se acordă drepturi și obligații într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor; 2) aceste drepturi și obligații i se acordă permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire sau alegere, ori în virtutea unei însărcinări; 3) aceste drepturi și obligații i se acordă în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori a celor organizatorico-economice.

Din aceeași dispoziție se desprinde că în calitate de persoană cu funcție de răspundere evoluează, după caz: a) persoana care exercită funcțiile autorității publice; b) persoana care, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, exercită acțiuni administrative de dispoziție; c) persoana care, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, exercită acțiuni de ordin organizatorico-economic.

După cum reiese din Hotărârea Curții Constituționale privind controlul constituționalității dispozițiilor art. 183 Cod penal, nr. 1 din 11.01.2001, persoană, care exercită funcțiile autorității publice, este persoana investită, în numele statului, cu împuterniciri legale de a îndeplini acțiuni care comportă consecințe juridice pentru toți sau pentru majoritatea cetățenilor, iar acțiunile ei pe linie de serviciu nu sunt limitate de cadrul unui anumit departament, sistem etc.; persoană, care, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, exercită acțiuni administrative de dispoziție, este cea care are împuterniciri legate de dirijarea nemijlocită a unui colectiv de oameni sau de administrarea unui sector de muncă; persoană, care, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, exercită acțiuni de ordin organizatorico-economic, este cea care are obligații și împuterniciri legate de dispunerea și administrarea patrimoniului.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la lit. a) alin. (2) art. 349 CP constă în fapta prejudiciabilă care se exprimă în aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei cu funcție de răspundere ori a rudelor ei apropiate, sau a persoanei care își îndeplinește datoria obștească ori a rudelor ei apropiate în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale.

Colegiul Penal reține că capitolul XIII al Codului Penal nu conține o definiție a noțiunii de violență periculoasă pentru viața sau sănătate.

Totuși doctrina penală stabilește că prin violență periculoasă pentru viața sau sănătate se are în vedere vătămarea intenționată medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Această concluzie se desprinde și din pct. 6 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28.06.2004 Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor unde se menționează că prin violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei (art. 188 alin. (1) Cod penal) se are în vedere violența care s-a soldat cu vătămare medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori care, deși nu a cauzat aceste urmări, comportă la

momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viață și sănătate.

Sub incidența noțiunii „violența periculoasă pentru viață și sănătate” nimeresc și cazurile: de compresiune a gâtului cu mâinile sau cu ajutorul unui șnur; de ținere îndelungată a capului victimei sub apă; de îmbrăcare pe capul victimei a unei pungi de polietilenă; de aruncare a victimei de la înălțime ori dintr-un mijloc de transport etc.

Astfel, contrar afirmațiilor apărătorului, în speță nu era obligatoriu ca acțiunile inculpatului să se manifeste prin una din acțiunile indicate în prezentul aliniat, pentru calificarea infracțiunii în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod Penal fiind suficientă constatarea vătămării ușoare a integrității corporale, prin alte acțiuni cum au fost în cazul dat de lovire cu pumnul.

La examinarea speței deferite s-a dovedit indubitabil că, MOLDOVEANU Andrei își dădea seama de caracterul social periculos al acțiunilor sale, a prevăzut consecințele social periculoase și a dorit survenirea lor.

Afirmațiile apărării au fost apreciate ca nefondate și ca lipsite de suport legal sau probatoriu.

La stabilirea categoriei și quantumului măsurii de pedeapsă s-au invocat prevederile art. 75 Cod penal și reieșind din gravitatea infracțiunii săvârșite, personalitatea inculpatului, care anterior a fost judecat și este consumator de substanțe narcotice, cât și lipsa circumstanțelor ce ar atenua sau agrava pedeapsa penală, s-a considerat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate va fi atins prin stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de 4 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

La moment inculpatul execută pedeapsa cu închisoarea, fiind condamnat într-o altă cauză penală. Ținând cont de faptul că acuzatorul de stat nu a solicitat cumularea pedepselor și nici nu a prezentat instanței de apel sentința în baza căreia MOLDOVEANU Andrei execută pedeapsa cu închisoarea, chestiunea cumulării pedepselor a fost lăsată a fi soluționată în conformitate cu art. 469 Cod de procedură penală.

Soluționând chestiunea cu privire la acțiunea civilă au fost invocate prevederile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, fiindcă reclamantul nici la urmărirea penală, nici în instanța de fond și nici în cea de apel nu a prezentat probe care ar justifica temeinicia pretențiilor sale și valoarea prejudiciului de 10000 lei.

10. Criticând decizia pentru netemeinicie și invocând temeiul prevăzut de pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurs ordinar a declarat avocatul AMIHALACHIOAIE Gheorghe, în numele inculpatului, solicitând casarea parțială a sentinței și totală a deciziei, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre potrivit căreia MOLDOVEANU Andrei condamnat în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal să fie liberat de pedeapsă pe motivul expirării termenului de prescripție, potrivit art. 60 Cod penal.

În motivarea recursului ordinar s-au invocat că:

- ordonanța de modificare a învinuirii în sensul agravării nu este motivată;
- decizia conține motivare contradictorie, cu referire la recalificarea efectuată;

- vătămrile corporale ușoare se sancționează doar prin răspundere și pedeapsă contravențională;

- aplicarea violenței nu echivalează cu noțiunea de cauzare a urmărilor periculoase pentru viață și sănătate.

11. Referință, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) p. 1¹) Cod de procedură penală, a fost depusă de procuror, care a pledat pentru reprimirea recursului ordinar ca fiind vădit nefundat.

12. Colegiul Penal constată că recursul ordinar a fost depus în termen legal, pronunțarea integrală a deciziei având loc la 22 iulie 2020, iar recursul datează cu 04 august 2020 și nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 432 Cod de procedură penală, fiind admisibil.

13. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acestea sunt în măsură să desființeze hotărârea recurată și întemeiază dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

În lumina practicii constante a CtEDO și a instanțelor naționale, în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, de vreme ce viciul fundamental admis în cadrul unei proceduri precedente, care afectează hotărârea pronunțată, este o ignorare esențială a drepturilor și libertăților garantate de CoEDO, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale, instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură comisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar art. 6 CoEDO este încălcat, or se afectează echitatea procedurii (hotărârea CtEDO *Leoni versus Italia*).

Recursul ordinar în cauza penală reprezintă o cale de atac ordinară, ca și apelul, preponderent de casare, destinată a repara, în principal, erorile de drept admise de prima instanță și de cea de apel.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În calitate de temei de casare a deciziei, recurentul a invocat eroarea de drept prevăzută la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală – *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

Colegiul Penal atestă că acest temei nu și-a găsit confirmare, cu toate acestea decizia instanței de apel urmează a fi desființată total, iar hotărârea primei instanțe parțial, în partea stabilirii pedepsei, or art. 424 Cod de procedură penală enunță dreptul instanței de recurs de a judeca și în baza temeiurilor neinvocate, cu condiția neagrării situației inculpatului.

La caz, se atestă că instanța de apel, la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 9 și 9.1. al prezentei decizii, a admis o eroare de drept atunci când a reținut starea de fapt și de drept invocată în ordonanța privind modificarea învinuirii în sensul agravării din 10 mai 2017 (f.d. 161, vol. I), interpretând eronat prevederile legale și cele jurisprudențiale cât privește prevederile art. 326 Cod de procedură penală.

Astfel, din materialele cauzei se reține că:

MOLDOVEANU Andrei la 22 noiembrie 2013 (f.d. 61 și 79, vol. I) a fost pus sub învinuire incriminându-i-se săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal – *aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu sau schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violență* – în următoarele circumstanțe:

MOLDOVEANU Andrei la 23.08.2013 aproximativ la 21:30, aflându-se pe str. Doina, 185, intersecție cu str. Socoleni, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică și având un comportament inadecvat, conștientizând că colaboratorul de poliție RUHLIN Vladimir, împreună cu alți colaboratori de poliție prezenți la fața locului, își îndeplinesc obligațiunile de serviciu, îndreptate spre curmarea acțiunilor sale ilegale, a refuzat categoric să-i urmeze la IP Râșcani al DP, mun. Chișinău, pentru a face explicații și în continuare, urmărind scopul sistării activității acestora, i-a numit cu cuvinte necenzurate, după care a aplicat violența fizică în privința colaboratorului de poliție RUHLIN Vladimir, manifestată prin lovituri cu pumnii peste corp și mâini, în rezultatul căreia conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2231/D, din 19.11.2013, i-a cauzat acestuia edem moderat a mâinii drepte, care în baza criteriilor medicale a fost calificată ca vătămare corporală ușoară cât și alte leziuni corporale.

La 10 mai 2017, pe parcursul judecării cauzei de prima instanță, procurorul a înaintat o nouă învinuire în sensul agravării (f.d. 161, vol. I), incriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal – *aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu sau schimbării caracterului ei în interesele celui care aplică violența* – în următoarele circumstanțe:

MOLDOVEANU Andrei, la 23 august 2013 aproximativ la 21:30, aflându-se pe str. Doina 185, intersecție cu str. Socoleni, fiind în stare de ebrietate alcoolică și având un comportament inadecvat, conștientizând că, angajatul poliției RUHLIN Vladimir, împreună cu alți angajați ai poliției prezenți la fața locului, își îndeplinesc obligațiunile de serviciu, îndreptate spre curmarea acțiunilor sale ilegale, a refuzat categoric să-i urmeze la IP Râșcani al DP, mun. Chișinău, pentru a face explicații.

În continuare, urmărind scopul sistării activității acestora, i-a numit cu cuvinte necenzurate, după care a aplicat violența fizică în privința colaboratorului de poliție RUHLIN Vladimir, manifestată prin lovituri cu pumnii peste corp și mâini, în rezultatul cărui fapt, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2231/D, din 19.11.2013 i-a cauzat acestuia edem moderat a mâinii drepte, care în baza

criteriilor medicale a fost calificată ca vătămare corporală ușoară, ceea ce constituie violență periculoasă pentru viața și sănătatea acestuia.

Prima instanță a reținut învinuirea adusă prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu (f.d. 86-88, vol. I).

Acuzarea a atacat cu apel sentința (f.d. 213, vol. I) și instanța de apel a preluat argumentele apelantului, admitând învinuirea modificată în sensul agravării (f.d. 208-224, vol. II).

Colegiul penal nu se poate ralia aceste opinii reieșind din faptul că procesul de înaintare a ordonanței privind modificarea învinuirii în sensul agravării din 10 mai 2017 a fost viciat.

În sensul celor concluzionate supra se reține că, urmărirea penală se declanșează în scopul protejării persoanei, societății și statului împotriva infracțiunilor. Acest scop este primordial pe parcursul întregului proces, de la declanșare până la ispășirea pedepsei.

Conform art. 325 Cod de procedură penală, *cauza poate fi judecată numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, iar modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul Cod.*

Art. 326 Cod de procedură penală expune detaliat procedura pe care trebuie să o respecte procurorul, instanța și partea apărării (hotărârea CtEDO Pelissier și Sassi vesus Franța) în cazul când se dorește modificarea învinuirii în sensul agravării, descriindu-se condiția în care această procedură se declanșează și anume **modificarea învinuirii în sensul agravării poate avea loc numai în condiția în care probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior.** Astfel, procurorul trebuie să emită în acest sens o ordonanță, iar **instanța are obligația de a accepta ordonanța numai în cazul prezentării probelor incontestabile.**

Din materialele cauzei deduse judecării se statuează că condițiile enunțate de normele procesual-penale arătate mai sus, nu au fost respectate.

Astfel, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, până la începerea cercetării judecătorești, în lipsa unei motivări clare, procurorul a solicitat anexarea la materialele cauzei ordonanța privind modificarea învinuirii în sensul agravării (f.d. 184, vol. I).

Textul ordonanței privind modificarea învinuirii în sensul agravării nu conține temeiurile ce o fundamentează, acuzarea indicând în partea descriptivă a acesteia starea de fapt reținută prin rechizitoriu, adăugând expresia „*ceea ce constituie violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei*” și făcând calificarea acțiunilor în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Pentru aceste motive, Colegiul penal preia concluziile primei instanțe cu privire la starea de fapt și de drept, or un alt scop al procesului penal este cel al protejării „*persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel încât orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată*” (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 1 din 22.01.2008

„Privind controlul constituționalității art. 2 alin. (1) și alin. (4) Cod de procedură penală”) potrivit căreia:

MOLDOVEANU Andrei la 23.08.2013 aproximativ la 21:30, aflându-se pe str. Doina, 185, intersecție cu str. Socoleni, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică și având un comportament inadecvat, conștientizând că colaboratorul de poliție RUHLIN Vladimir, împreună cu alți colaboratori de poliție prezenți la fața locului, își îndeplinesc obligațiunile de serviciu, îndreptate spre curmarea acțiunilor sale ilegale, a refuzat categoric să-i urmeze la IP Râșcani al DP, mun. Chișinău, pentru a face explicații și în continuare, urmărind scopul sistării activității acestora, i-a numit cu cuvinte necenzurate, după care a aplicat violența fizică în privința colaboratorului de poliție RUHLIN Vladimir, manifestată prin lovituri cu pumnii peste corp și mâini, în rezultatul căreia conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2231/D, din 19.11.2013, i-a cauzat acestuia edem moderat a mâinii drepte, care în baza criteriilor medicale a fost calificată ca vătămare corporală ușoară cât și alte leziuni corporale, săvârșind infracțiunea prevăzută de art. 349 alin. (1¹) Cod penal – aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu sau schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violență.

Colegiul nu se va expune repetat asupra circumstanțelor ce întemeiază concluzia de condamnare, or în recursul ordinar s-a indicat la soluția de recalificarea a acțiunilor și de încetare în legătură cu prescripția, fapt ce permite concluzionarea că apărarea în persoana inculpatului și apărătorului ales de acesta recunosc și acceptă această învinuire.

Cu referire la pedeapsă se statuează că la 23 august 2013 fapta infracțională prevăzută de art. 349 alin. (1¹) Cod penal se sancționa cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unității convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Conform art. 16 alin. (3) și art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 5 ani inclusiv, se consideră infracțiuni mai puțin grave și persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

La caz, termenul pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, a început a curge din 23 august 2013, fiind prescris la 24 august 2018.

Săvârșirea noii infracțiuni la 29 august 2018 (f.d. 163-169, vol. II) și anunțarea în căutare a inculpatului la 18 octombrie 2018 de instanța de apel (f.d. 23, vol. II) nu suspendă sau întrerupe termenul de prescripție, or la această dată el era precis.

În corespundere cu art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

Pe cale de consecință, reieșind din cele consemnate supra, sentința urmează a fi casată în partea stabilirii pedepsei, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre.

14. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) și art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul AMIHALACHIOAIE Gheorghe, în numele inculpatului MOLDOVEANU Andrei, casează în partea stabilirii pedepsei sentința Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani, din 07 mai 2018 și total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre prin care:

MOLDOVEANU Andrei XXXXX, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 349 alin. (1¹) Cod penal și condamnat la amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale, se liberează de pedeapsă pe motivul expirării termenului de prescripție, potrivit art. 60 Cod penal.

MOLDOVEANU Andrei XXXXX urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă a fost reținut în baza deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020 și dacă în privința acestuia nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau acesta nu execută pedeapsă penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 25 februarie 2021.

Președinte

DIACONU Iurie

Judecători

CATAN Liliana

GUZUN Ion

STRATULAT Galina

CRAIU Nicolae